

Informisanost o Prirodnom i kulturno-istorijskom području Kotora

Pred Vama su rezultati online istraživanja o nivou informisanosti o zaštićenom Prirodnom i kulturno-istorijskom području Kotora koje je sprovedeno 23-30. septembra 2019. godine. U istraživanju je učestvovalo **114 osoba (65% žena i 35% muškaraca)**.

Poziv je bio otvoren za građane/ke svih uzrasta, kao i za posjetioce koji žele da doprinesu istraživanju. Vjerujemo da će rezultati ovog online istraživanja biti značajni za sagledavanje nivoa informisanosti građana/ki o Području Kotora i dati značajane ulazne podatke za dalje korake na zaštiti ovog područja.

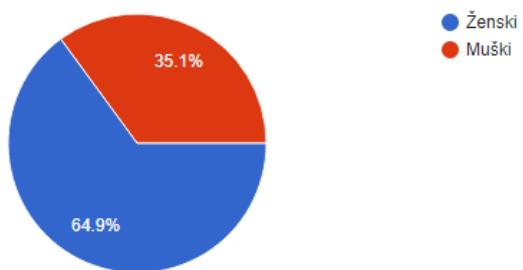
Istraživanje je sprovedeno u okviru projekta "UPOZNAJMO, DA BISMO ČUVALI - Svjetska baština Područja Kotora" koji implementira nevladina organizacija EXPEDITIO od jula 2019. godine, a sa ciljem da se poveća nivo edukovanosti i informisanosti građana/ki i turista o obuhvatu, vrijednostima i značaju Prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotora kao područja Svjetske baštine (više o projektu možete pročitati na www.expeditio.org).

Projekat je podržan u okviru Regionalnog programa lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu – ReLOaD koji finansira Evropska unija, a sprovodi Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP). U Crnoj Gori, ReLOaD program sprovodi se u partnerstvu sa opštinama Kotor, Tivat, Nikšić, Pljevlja i Podgorica.

Rezultate istraživanja pogledajte u nastavku.

Pol

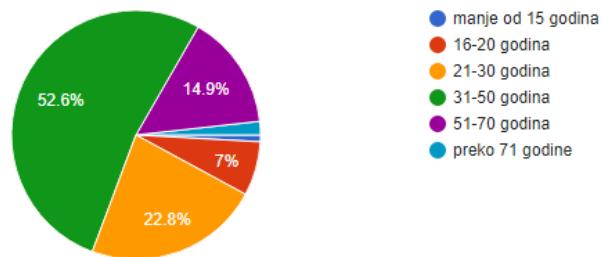
114 responses

Upitnik je popunilo 64.9% žena i 35.1% muškaraca.

Godište

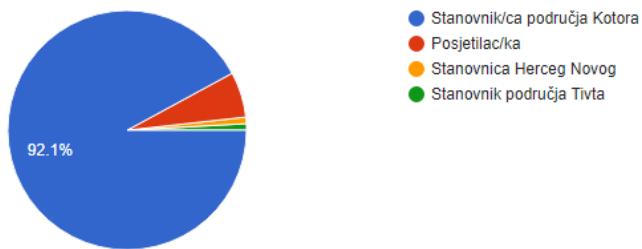
114 responses

Preko 50% osoba koje su popunile upitnik imaju između 31 i 50 godina.

Upitnik popunjavam kao:

114 responses

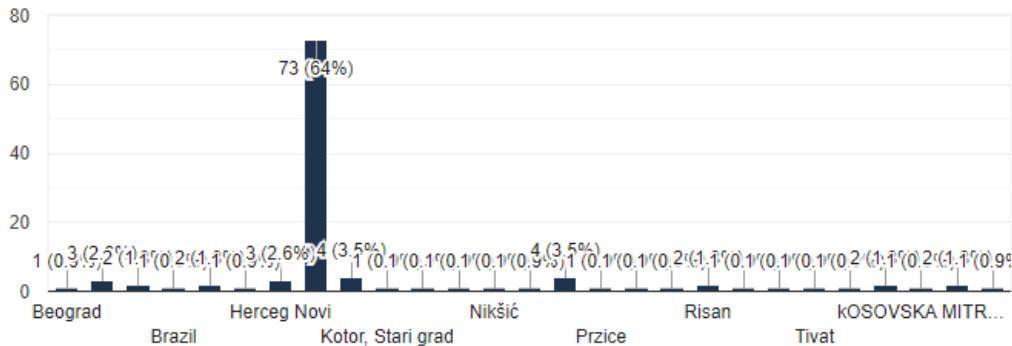

Preko 90% osoba koje su popunile upitnik su stanovnici/e područja Kotora.

Grad/mjesto iz kojeg dolazite

114 responses

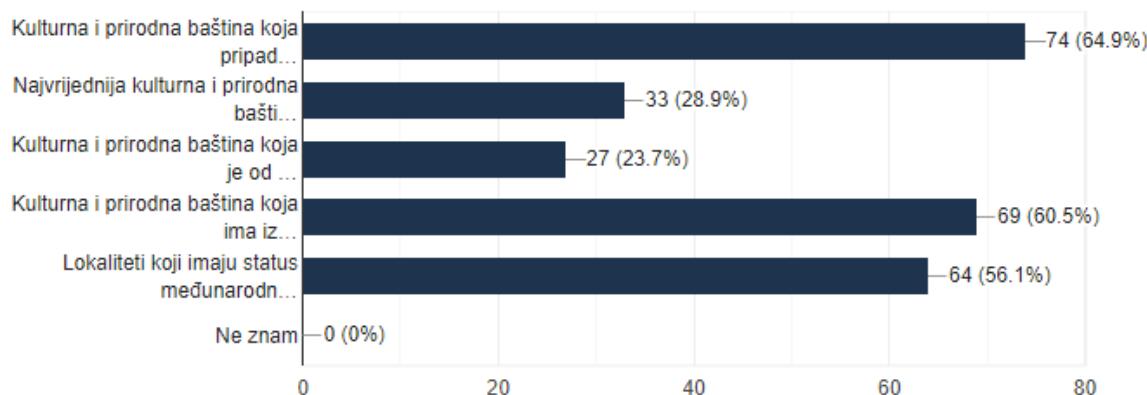
Među osobama koje su popunile upitnik najviše je stanovnika/ca područja Kotora iz sljedećih mesta:
Kotor, Muo, Risan, Dobrota, Przice, Škaljari, Grbalj

Manji dio popunjениh upitnika stigao je iz bafer zone zaštićenog područja (Radovići, Tivat, Herceg Novi) i nekoliko gradova Crne Gore (Podgorica, Nikšić, Berane) kao iz gradova regiona (Beograd, Zrenjanin, Lozniča, Novi Sad, Kosovska Mitrovica).

Šta je po Vama karakteristika nasljeđa koje se nalazi na UNESCO-voj Listi svjetske baštine (označite najviše 3 odgovora):

114 responses

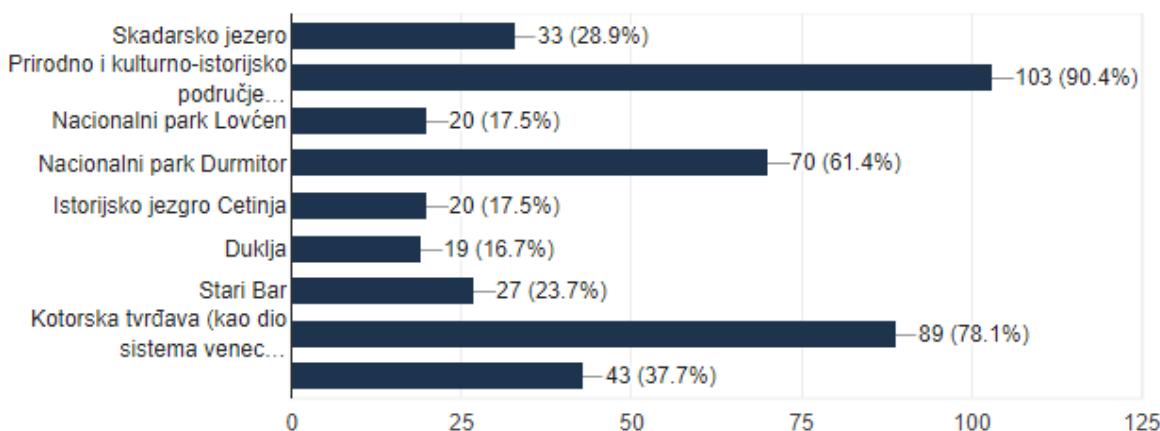

Većina upitanih je TAČNO označila prioritetne karakteristike nasljeđa koje se nalazi na UNESCO-voj listi svjetske baštine sljedeće:

1. Kulturna i prirodna baština koja pripada cijelom čovječanstvu (64.9%)
2. Kulturna i prirodna baština koja ima izuzetnu univerzalnu vrijednost (60.5%)
3. Lokaliteti koji imaju status međunarodne zaštite (56.1%)

Koji lokaliteti iz Crne Gore se nalaze na UNESCO-voj Listi svjetske baštine? Navesti 4 odgovora.

114 responses

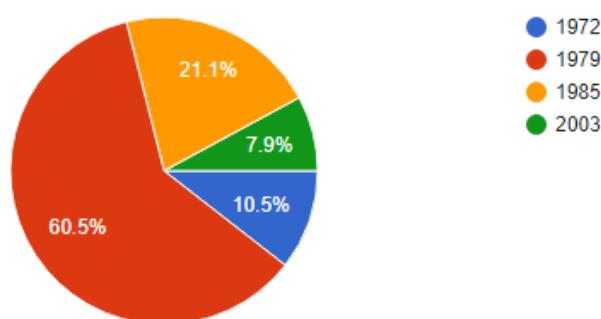
Na UNESCO-voj Listi svjetske baštine u Crnoj Gori nalaze se četiri lokaliteta:

1. Prirodno i kulturno-istorijsko područje Kotora (90.4%)
2. Nacionalni park Durmitor (61.4%)
3. Kotorska tvrđava (kao dio sistema venecijanskih utvrđenja) (78.1%)
4. Stećci iz srednjevjekovnog perioda (37.7%)

Skoro 30% upitanika pogrešno smatra da se na UNESCO-voj listi nalazi Skadarsko jezero, a blizu 25% njih misli da je na listi i Stari Bar. Preko 16% upitanih smatra da su na listi i NP Lovćen, Istorijsko jezgro Cetinja i Duklja.

Od koje godine se Prirodno i kulturno-istorijsko područje Kotora nalazi na UNESCO-voj Listi svjetske baštine?

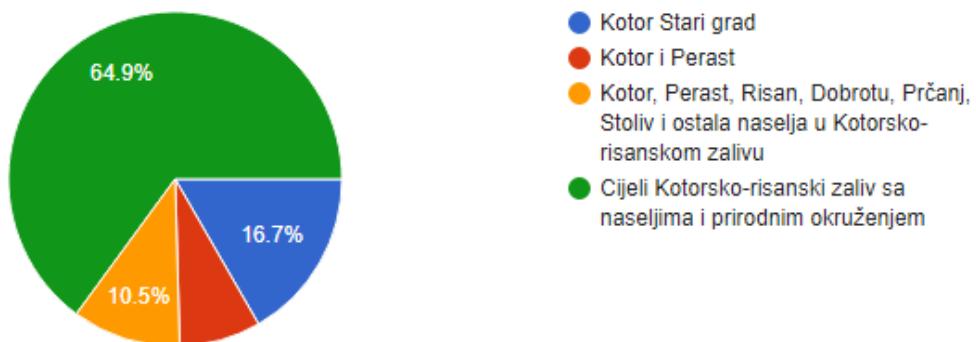
114 responses

Tačan odgovor na ovo pitanje je **1979. godina**. (60.5%)

Šta tačno obuhvata Prirodno i kulturno-istorijsko područje Kotora?

114 responses

Tačan odgovor na ovo pitanje je **Cijeli Kotorsko-risanski zaliv sa naseljima i prirodnim okruženjem**. Na ovo pitanje tačno je odgovorilo 64.9% upitanih.

16.7% upitanika smatra da zaštićeno područje obuhvata Kotor Stari grad; 7,9 % da obuhvata Kotor i Perast a 10.5% Kotor, Perast, Risan, Dobrotu, Prčanj, Stoliv i ostala naselja u Kotorsko-risanskom zalivu.

Zbog čega se Prirodno i kulturno-istorijsko područje Kotora nalazi na UNESCO-voj Listi svjetske baštine, koje su njegove izuzetne univerzalne vrijednosti? Kratko opišite.

Upitanici su prepoznali slijedeće vrijednosti:

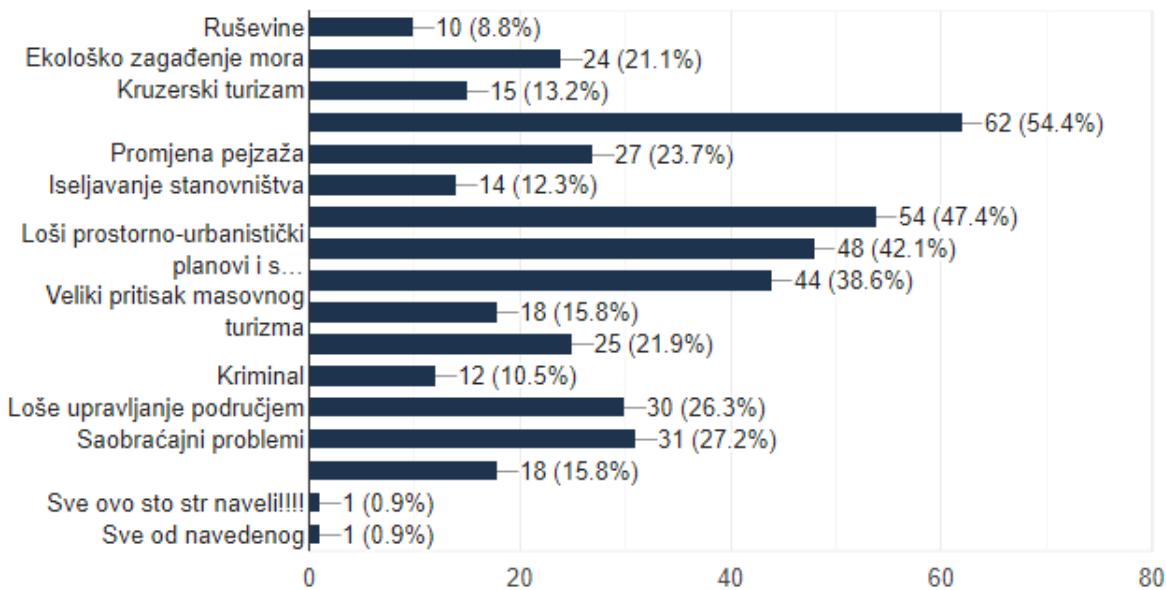
- Zbog prirodne ljepote i kulture koje smo nekad imali, sad, nazalost sve smo unistili...
- Zbog istorijske i kulturne znacajnosti nalaza pronadjenih na području Kotora iz 1 vijeka, a najstariji dosezu iz 4 vijeka p.n.e
- Očuvanost, istorijska i arheološka relevantnost.
- Sve
- Priroda i stara naselja su bila u skladu jedna sa drugima.
- Zbog toga što je nekad postojao skladni spoj prirode i graditeljstva
- Prirodno i kulturno - istorijsko područje Kotora se nalazi na UNESCO-voj Listi svjetske baštine zbog specifičnosti koju i dan danas baštini, zbog spoja prirode okolo i ostataka istorijskih svjedočenja u Starom gradu.
- Periodi iz kojih datiraju spomenici i originalnost
- Područje Kotora se nalazi na UNESCO-voj listi zbog sklada prirodnih fenomena i graditeljskog nasljeđa.
- Drevni stari grad ...istorija grada Kotor ...crkve, bazilika, bedemi ...

- Nemoguce kratko opisati
- Harmonija izmedju tradicionalnih utvrđenja i prirode; nacin gradnje koji njeguje prirodni pejzaz; bogatstvo arhitektonskog nasledja, itd.
- Izuzetnost lepote pejzaža, najočuvanija fortifikacija- bedemi, Perast- barokni muzej grad, podmorno blago, zaliv kao najveći fjord u jugoistočnom delu Evrope...
- Specifično kulturno i graditeljsko naslijeđe, kao i prirodni ambijent sa kompleksnom istorijom, koje je nemoguće (a i neispravno) replicirati I koje bi iz tog razloga trebalo biti maksimalno zaštićeno. Značaj na svjetskom nivou, ne samo lokalnom. Nažalost na lokalnom nivou lokalno se i razmišlja prilikom postupanja sa istima. Urgentno je uticati na svijest kao i moralnu i profesionalnu odgovornost svih koji na bilo koji način imaju uticaj.
- Kulturno/istorijski spomenici, prirodne ljepote
- Preljepi i netaknuti pejzazi,kulturno i prirodno nasledje,Kotor i Perast gradovi muzeji,Stari Grad Katedrala Svetog Tripuna (najstarija u CG)
- Perast Crkva Svetog Nikole
- Gospa od Škrpjelja Svetilište
- Prirodno okruženje, istorija i kultura, Stari grad i ostala naselja uz obalu itd.
- Zbog zaštite kulturno istorijskih spomenika svjetske baštine
- Izuzetan geografski položaj i grafiteljsko nasljedje.
- Na jednom mjestu oslikava duh i kulturu srednjovjekovnog Korora .Posebna je vrijednost zidina oko Starog grada kao simbol njegove neosvojivosti.Prisustvo crkava raznog vjeroispovjesti i najstarije Katedrale je simbol tolerancije i suzivota raznih naroda.
- Izuzetan sklop mediteranskog pejzaža, "sudar mora i planina", mediteranska arhitektura (sve se više gubi) i naravno kulturno istorijski spomenici, jedan od boljih fortifikacionih sistema u prošlosti itd.
- Izuzetna estetska vrijednost kako prirodnih tako i kulturno istorijskih dobara doprinijela je upisu Kotora na llistu UNESCO-a
- Spoj bogate istorije i predivne prirode.
- Sklad izgrađenog sa prirodnim okruženjem; istorijski uticaj i širenje mediteranske kulture na unutrašnjost Balkana
- Vrijedni ostaci kultura naroda, koji su ostavili iza sebe kroz arhitektonske, umetničke, folklorne vrijednosti kao dio sadašnjeg vremena i osnove za buduće generacije
- Jedinstvena istorija
- Kotor je neponovljiv. Plovim i video sam dosta...ništa slično niže ne postoji. Spoj Alpa i Kariba...Norveški fjord...nevjerovatne vjekovne građevine koje odolijevaju vremenu. Kotor se jednostavno voli.
- Starina i ljepota bedema .
- Kotor je sasvim sigurno, najpoznatiji crnogorski grad po pitanju kulture i kulturnih znamenitosti. Jos krajem XIX vijeka, Kotor, ili najjužniji fjord, kako se zaliv sve cesce zove, zbog svoje nenadmasive ljepote, dobio je epitet nevjeste Jadrana.
- Njegovu zadirajuću ljepotu cine modro more, kamenita obala, obronci najcuvenije crnogorske planine Lovcen, zelenilo koje sa stijenama iznad zidina starog Kotora cini nesvakidašnji prirodni kolorit, serpentine ka tvrdjavi San Djovani ili Sveti Ivan, srednjovjekovne palate, stari grad i nezaobilazni, uvijek, vedri duh njegovih gradjana, ma koje nacije ili vjere bili."

- Istorija i arhitektura
- Austrougarske tvrdjave, stara naselja, stil gradnje, zaliv kao jedan od najljepших prizora u svijetu
- Mnostvo soomenika kulture, crkve
- Arhitektura
- Grad koji vjekovima opstaje, razni narodi i kulture, pa samim tim i gradjevine koje su pravili...
- Zbog istorije, dugog trajanja i priča koje stoje iza svega toga
- Kulturno istorijski arhitekturni spomenik, jedinstven prirodni fenomen na Sredozemlju
- Glavni grad Boke, bokeljska mornarica i mnogi kulturno-istorijski spomenici
- Kotora, Starog grada, Tvrđave sv. Ivan, mnoštva crkava i Katedrale sv Tripun...
- Ima izuzetnu kulturnu vrijednost i ljepotu
- Tvrđava, srednjovjekovne palate, more, kamenita obala, stari grad...
- Zbog prirodnih karakteristika
- Unikat
- Nalazi se zbog neverovatnog spoja prirode i onog što je čovjek napravio. Upravo taj spoj je univerzalna vrijednost.
- Priroda i arhitektura
- Atraktivnost jadranskog fjorda, visoke planine nad morem, ispreplitanost istorijskih i kulturnih slojeva
- Zbog univerzalne vrijednosti koju posjeduje, a koja se ogleda u kvalitetu njegove arhitekture, palatama i manastirskim kompleksima
- Svjedok i dokaz istorijskog i kulturnog razvijenja naroda i regije.
- Zbog kulturno istorijskih spomenika, zidina koje ga okružuju, crkava...
- Zaliv i stari grad.
- Radi očuvanosti kulturnog naslijedja koje do nedavno nije bilo ovako devastirano. Danasjni pojam gradnje ne podrazumijeva ni estetsko niti kvalitetno. To se ranije cijenilo jer se gradilo za potomstvo i mislilo o prirodnim stihijama.

Koji su ključni problemi Prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotora? Označite najviše 3 prioritetna problema.

114 responses

Ključni problemi Prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotora, kako ih vide upitanici/e su:

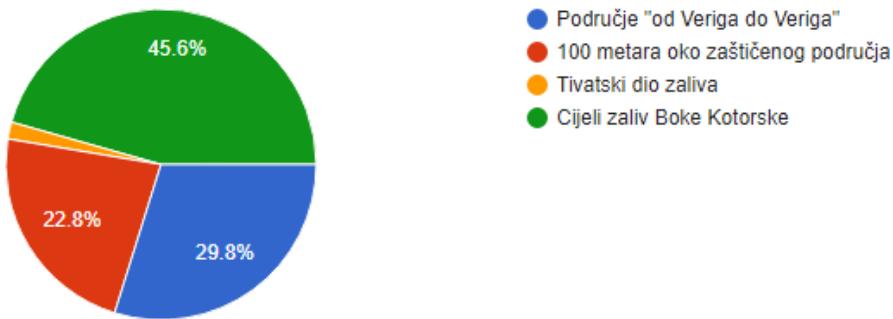
1. Devastacija kulturnog i prirodnog nasljeđa (54.5%)
2. Neefikasan sistem zaštite kulturne i prirodne baštine (47.4%)
3. Loši prostorno-urbanistički planovi i sistem planiranja (42.1%)
4. Prekomjerna urbanizacija (38.6 %)

kao i:

5. Saobraćajni problem (27.2%)
6. Loše upravljanje područjem (26.3%)
7. Promjena pejzaža (23.7%)
8. Visoke cijene života u odnosu na standard (21.9%)
9. Ekološko zagađenje mora (21.1%)

Da li Prirodno i kulturno-istorijsko područje Kotora ima zaštićenu okolinu (bafer zonu) i što ona obuhvata?

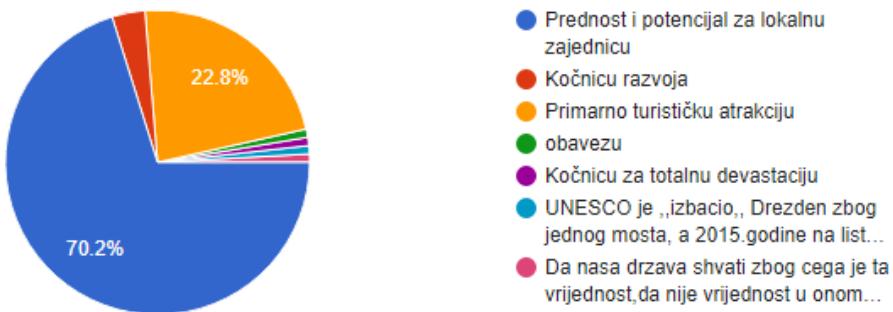
114 responses

Tačan odgovor na ovo pitanje je **Cijeli zaliv Boke Kotorska**. Na ovo pitanje tačno je odgovorilo 45.6% upitanih.

Status područja Kotora na UNESCO-voj Listi svjetske baštine vidite kao:

114 responses

Da status Područja Kotora na UNESCO-voj Listi svjetske baštine predstavlja prednost i potencijal za lokalnu zajednicu smatra preko 70% upitanih dok nešto više od 22% smatra da je to primarna turistička atrakcija. 3.5% upitanih smatra UNESCO status kočnicom razvoja.